

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Державний заклад "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка"
Освітня програма	2846 Українська мова і література
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	014 Середня освіта

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Державний заклад "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	2846
Назва ОП	Українська мова і література
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	014.01 Українська мова і література
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Кричун Людмила Петрівна, Браїлко Юлія Іванівна, Мандич Тамара Михайлівна, Бодик Остап Петрович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	17.01.2022 р. – 19.01.2022 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://bit.ly/33EdNXN>

Програма візиту експертної групи <https://bit.ly/3IgnRoK>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ДЗ “Луганський національний університет імені Тараса Шевченка” має давню традицію, вже понад 100 років поспіль, готувати вчителів української мови і літератури. ОП “Середня освіта (Українська мова і література)”, введена в дію у 2016 р., постійно вдосконалюється (ОП 2020, 2021 рр.), а її змістове предметне наповнення відображає традиції ЗВО з підготовки вчителів-словесників, інноваційні вимоги сучасної освіти, імплементує засади НУШ й відповідає суспільній місії ЛНУ. Цілі та ПРН визначені з урахуванням тенденцій розвитку мовно-літературної освіти, педагогіки та методики навчання української мови та викладання української і зарубіжної літератури, галузевого та регіонального контекстів. ОП має чітку структуру, її реалізація відповідає критеріям акредитації, а обсяг освітніх компонентів у кредитах ЄКТС (240) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження. За відсутності Стандарту вищої освіти за цією спеціальністю ОП скореговано із затвердженим у 2020 році Професійним стандартом. Усі компоненти, необхідні для успішної професійної самореалізації вчителя української мови і літератури, є наявними в ОП, що надає можливість здобувачам сформувати необхідні професійні компетентності, а також сформувати необхідні soft skills. У ЛНУ наявні всі необхідні ресурси для провадження освітнього процесу на цій ОП. Правила прийому на зазначену ОП, вимоги до вступників, питання академічної мобільності, перезарахування результатів навчання є чіткими, доступними та зрозумілими для всіх учасників освітнього процесу. Студентоцентрикований підхід, академічна свобода та мобільність учасників освітнього процесу є одними із ключових аспектів організації освітньої діяльності. Здобувачі вищої освіти та науково-педагогічні працівники вчасно інформуються про перебіг освітнього процесу. Права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу в межах ОП регулюються внутрішніми нормативно-правовими актами. Академічна та професійна кваліфікації викладачів знаходяться на високому рівні. Усі учасники освітнього процесу дотримуються принципів академічної доброчесності, популяризація якої здійснюється в різних напрямках. У ЗВО створені безпечні умови для учасників освітнього процесу. Для реалізації ОП наявна достатня матеріально-технічна база, розвинута інфраструктура, консультаційна допомога на рівні студентського самоврядування, НПП, керівництва. Доступ до необхідних ресурсів є безоплатним для здобувачів і НПП. Здобувачі та НПП мають всі необхідні умови для комфортної роботи та фізичного і психологічного здоров'я. Дієвою є система матеріального та морального заохочення учасників освітнього процесу, що регламентується внутрішніми нормативними документами. Вивчення відомостей про самооцінювання ОП, аналіз ОП і навчального плану та результати опитування під час дистанційної експертизи дозволили ЕГ зробити висновок, що виявлені слабкі сторони й недоліки не є суттєвими та потребують усунення у процесі вдосконалення ОП, і встановити за всіма критеріями рівень відповідності «В».

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

- цілі ОП сформульовано з урахуванням позицій та потреб зацікавлених сторін та у відповідності до тенденцій розвитку спеціальності та ринку праці; - залучення стейкгоल्дерів до обговорення ОП на офіційному і неформальному рівнях; - нормативна розробленість і реалізація компонентів індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів; - реальний характер доступу до ОП Середня освіта (Українська мова і література) у ЗВО, що виявляється у прозорості й передбачуваності правил вступу та навчання на ній; - навчання та викладання за ОПП ґрунтуються на засадах академічної свободи й студентоцентрикованих підходів; - оновлення змісту ОК, поінформованість здобувачів про освітній процес, наявність дослідницьких завдань та технологій навчання, залучення результатів стажування викладачів в освітній контент свідчать про розуміння всією академічною спільнотою шляхів і способів реалізації заявлених в ОП завдань; - вчасне оприлюднення необхідної інформації про форму, зміст і критерії контрольних заходів, урахування пропозицій здобувачів щодо вдосконалення системи оцінювання; - можливість зарахування здобутих здобувачами в неформальній освіті результатів навчання при опануванні певних ОК; - об'єктивності оцінювання сприяє застосування комп'ютерного тестування на першому етапі підсумкової атестації; - продумана політика популяризації академічної доброчесності; - високий науково-педагогічний рівень викладачів, задіяних у реалізації ОП, які систематично підвищують свою кваліфікацію; багаторічний теоретичний і практичний досвід розробників і НПП в галузі викладання української мови та методики навчання української мови; - продумана система заохочення НПП відповідно до їхніх здобутків; - створено належні умови для навчання та проживання студентів із необхідним ресурсним забезпеченням, не зважаючи на статус переміщеного ЗВО; - залучення грантових і спонсорських коштів сприяє покращенню та осучасненню умов; - на кафедрі української мови дотримуються процедур якісного оновлення та перегляду змісту ОП, зокрема засвідчено проведення спільних засідань за участі роботодавців, урахування пропозицій здобувачів і стейкгоल्дерів, проведення опитувань щодо якості освітнього процесу (на рівні ЗВО) та фідбеку щодо окремих освітніх компонент (на рівні кафедр).

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

- відсутність у складі проектних груп стейкгоल्дерів (здобувачів, роботодавців, випускників); - неповнота інформації щодо обговорення ОП на веб-сайті ЗВО (відсутність рецензій / таблиць обговорення проектів ОП); - частковість урахування досвіду аналогічних іноземних (філологічних / дидактичних) ОП; - переваженість окремих ОК ПРН; - відсутність ОК технологічного спрямування, а також відображених у робочих програмах і силабусах НД елементів для інклюзивної, здоров'язберезливої та проєктувальної компетентностей відповідно до Професійного стандарту; - не наведено критеріїв оцінювання для окремих ОК, подеколи вони мають суперечливий характер, система розподілу балів між критеріями здебільшого не конкретизована; - відсутність практики оприлюднення в загальному доступі результатів опитування здобувачів щодо ефективності контрольних заходів, валідності, чіткості й прозорості критеріїв оцінювання; - недостатня обізнаність здобувачів ОП з етапами процедур оскарження результатів контрольних заходів, повторного їх проходження; - невисока публікаційна активність викладачів у

виданнях, індексованих Scopus та Web of Science; - відсутня системність у залученні представників роботодавців, професіоналів-практиків, експертів галузі до проведення аудиторних занять; - відсутня практика моніторингу професійних потреб викладачів. Рекомендації щодо вдосконалення: - увести до складу проектної групи нової/оновленої ОП представників стейкхолдерів; - оприлюднити на сайті ЛНУ ім. Т. Шевченка інформацію, яка стосується обговорення ОП (розмістити рецензії / таблиці обговорення та зведений аналіз такого обговорення ОП); - ознайомитися з аналогічними чи подібними ОП, які функціонують за кордоном; - переглянути ОК на предмет максимально ефективної кількості ПРН; - ввести в ОП обов'язкову навчальну дисципліну, що сприятиме формуванню у здобувачів інформаційно-цифрової компетентності, а також включення необхідних елементів до робочих програм та силабусів ОК задля формування у здобувачів інклюзивної, здоров'язбережувальної та проєктивної компетентностей відповідно до переліку трудових функцій, зазначених у Професійному стандарті; - оприлюднити в силабусах чіткий розподіл балів відповідно до критеріїв оцінювання; - висвітлювати узагальнені результати моніторингу опитування здобувачів щодо ефективності контрольних заходів, валідності, чіткості й прозорості критеріїв оцінювання на сайті ЛНУ; - на початку першого курсу навчання пояснювати здобувачам нюанси оскарження результатів семестрового контролю, його повторного проходження згідно з представленими на сайті ЗВО процедурами; - всіляко заохочувати НПП для активізації публікаційної активності у виданнях, що входять до наукометричних баз Scopus та Web of Science; - більш активно залучати представників роботодавців, професіоналів-практиків, експертів галузі до аудиторних занять, застосовувати із цією метою взаємоприйнятні формати співпраці; - щорічно опитувати НПП щодо потреб їхнього професійного розвитку.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Основною метою ОП “Середня освіта (Українська мова і література)”, як це зазначено в самій ОП (<https://bit.ly/32GfqnC>) та прописано у Відомостях про самооцінювання, є “забезпечення підготовки конкурентоспроможних фахівців – бакалаврів середньої освіти, компетентних здійснювати професійні функції вчителя української мови і літератури в закладах загальної середньої освіти (гімназіях, ліцеях), інтегрувати в професійній діяльності загальнонаціональний і крайовий соціокультурні складники мовно-літературної освіти відповідно до потреб регіонального й загальноукраїнського ринку праці”. На думку ЕГ, цілі ОП повністю корелюються зі Стратегією розвитку ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» 2019-2025 роки (протокол ВР ЛНУ від 27.09.2019 № 2, <https://bit.ly/3GUHodY>), а також положеннями «Концепції освітньої діяльності за спеціальністю 014.01 Середня освіта. Українська мова і література галузі знань 01 Освіта / Педагогіка на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти» в ЛНУ імені Тараса Шевченка (протокол ВР ФУФСК від 30.04.2020 № 9, <https://bit.ly/3IpsxIY>). Як засвідчили на зустрічі 1 з ЕГ представники найвищого університетського менеджменту, ОП сприяє реалізації загальноуніверситетської місії щодо “забезпечення підготовки конкурентоздатних фахівців на основі органічної єдності високоякісного студентоцентрированого навчання, наукової діяльності, розвитку креативності, патріотизму та з метою подальшої реінтеграції тимчасово окупованих територій” (Стратегія ЛНУ, Розділ 1 с. 4) ще й тому, що вона є міцним осередком формування патріотизму й розуміння загальнодержавних інтересів у регіоні, що був частково окупований Російською Федерацією. Тому ЕГ констатує той факт, що ОП “Середня освіта (Українська мова і література)” відповідає ще й суспільній місії ЛНУ ім. Т. Шевченка.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

До визначення цілей та ПРН активно залучаються різні групи стейкхолдерів. Як зазначали представники НПП на онлайн-зустрічі, основними шляхами співпраці проектної групи та зовнішніх зацікавлених сторін є ознайомлення, наприклад, роботодавців з ОП задля її рецензування. Так, рецензентами цієї ОП були Л. Попова, канд. пед. наук, с.н.с. відділу навчання укр. мови та літ-ри Інст-ту пед-ки НАПН України (запропонувала поділити вивчення ОК «Методика навчання укр. мови» на два семестри, зокрема передбачити його вивчення в 6 і 7 семестрах, що сприятиме формуванню метод. комп-сті (ПРЗ 5, ПРЗ 6, ПРЗ 10, ПРУ 1, ПРУ 5, ПРУ 6, ПРК 1); Т. Должикова, канд. філол. наук, доцент кафедри гуманітарної освіти КЗ ЛОР „Львівський ОППО”; І. Власова, учителька укр. мови та літ-ри Старобільської гімназії Старобільської р-ної ради Луганської обл. Конкретні поради й рекомендації щодо внесення змін до ОП також відстежуються в наданих на запит ЕГ витягах із протоколів засідань кафедр ФУФСК: І. Власова, учителька укр. мови та літ-ри Старобільського ліцею № 1 Старобільської міської ради Луганської області

запропонувала НПП, які забезпечують освітній процес, урахувати потребу поступового оновлення навчально-методичного забезпечення ОК відповідно до актуальних вимог, пов'язаних із реформуванням загальної середньої освіти в умовах НУШ (витяг з пр-лу № 2/1 спільного засідання КУМ та КУЛ від 10.09.2021 р.). Підтвердженням долучення здобувачів до обговорення змісту ОП, зокрема критеріїв оцінювання за окремими ОК, є пропозиція органів студ. самоврядування (виявлене після проведеного ними опитування) щодо перегляду системи оцінювання із СУЛМ у 5-му семестрі: перерозподілено бали на МКР відповідно до складності контрольної роботи (витяг з пр-лу № 10 засідання КУМ від 26.04.2021 р.). Окрім цього, на прохання здобувачів здійснено перерозподіл кредитів педагогічної практики між VI (впроваджено ОК 21 “Педагогічна (навчальна) практика”) і VII семестрами (ОК 22 “Педагогічна (виробнича) практика”), що дозволило вдосконалити процес набуття знань і формування вмінь студентів (підтверджено на зустрічах із представниками студ. самоврядування ФУФСК (Т. Кононенко, Ю. Дибка)). У ЛНУ також практикуються опитування студентів щодо змісту ОП, із чим можна ознайомитися на сайті ЛНУ (<https://bit.ly/3tSLQLh>), хоча проаналізованих результатів такого моніторингу для цієї ОП ЕГ не виявила. Підтвердженням долучення академічної спільноти до обговорення ОП є інформація про те, що Н. Клименко (викладач укр. мови і літ-ри Відокремленого структурного підрозділу “Фаховий коледж ДЗ “ЛНУ ім. Т. Шевченка”) запропонувала вдосконалити форму проведення ОК “Підсумкова атестація”, додавши до тестового контролю усний екзамен, що дасть змогу врахувати тенденції інтегрування мовно-літературної галузі відповідно до Концепції НУШ. Про цей факт ЕГ дізналася зі слів гарантки ОП. Отже, ЕГ вважає, що стейкхолдери залучені до процесу формування цілей, ПРН та змісту ОК цієї ОП, хоча жоден із них не входить до складу проектної групи.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Опрацювавши зміст ОК, вивчивши під час зустрічей із фокус-групами позицію академічної спільноти та менеджменту ЛНУ ім. Т. Шевченка, ЕГ констатує, що цілі ОП та ПРН визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, вони вибудовані на чинному в Україні Професійному стандарті й передбачають оновлення підходів до підготовки вчителів-філологів сучасної української школи. Маркерами врахування тенденцій розвитку спеціальності є зміни в матеріально-технічній базі ЗВО - створення кабінету НУШ (було продемонстровано під час онлайн-огляду), оскільки в наступному навчальному році до 5-го класу прийдуть випускники початкової школи, які вчилися за підходами НУШ; перегляд змісту окремих ОК, зокрема тих, що пов'язані з методиками викладання предметів фаху (ОК 13 та ОК 17); наявність ключових знань ПРН (ПРЗ 2, 3, 5, 6, 8). В ОП також враховано потреби ринку праці. У ЛНУ ім. Т. Шевченка функціонує відділ маркетингу, до сфери діяльності якого належить і вивчення потреби регіону у випускниках цієї програми, про що на зустрічі з допоміжними (сервісними) структурами повідомила І. Бахмет (начальник цього відділу). Під час онлайн-зустрічей зі стейкхолдерами ЕГ переконалася, що випускники цієї спеціальності затребувані на ринку праці, оскільки мають належну ґрунтовну теоретико-практичну, педагогіко-психологічну та методичну підготовку, а також, що в регіоні достатня кількість місць для працевлаштування вчителів української мови і літератури-випускників ОП. Шляхами врахування галузевого й регіонального контексту в підготовці здобувачів освіти є залучення здобувачів освіти до вивчення українських культурних надбань Слобожанщини, започаткування літературно-мистецького проекту «Літературна мапа Луганщини» (підтверджено на зустрічах з НПП та на відкритій зустрічі), введення до частини ОК наукових праць вчених-земляків, зокрема В. Ужченка (ОК 12), О. Горошкіної (ОК 13), ознайомлення з літературними здобутками письменників-земляків, наприклад, С. Жадана (ОК 10) та ін. Задля врахування галузевого контексту (Галузь Освіта / Педагогіка) проектною групою опрацьовано ОП ВНУ імені Лесі Українки. Досвід аналогічних іноземних програм не враховано, водночас вивчено напрацювання університетів Польщі та інших країн ЄС щодо форм викладання ОК. Відповідно до наданих на запит ЕГ протоколів засідань випускової кафедри (витяг із пр-лу КУМ від 26.08.2021 № 1), на ОП послідовно втілюється досвід викладачів, набутий у ході стажувань в українських ЗВО та за кордоном.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Оскільки Стандарту ВО за спеціальністю 014.01 Середня освіта (за предметними спеціалізаціями) для першого (бакалаврського) рівня немає, то розробники ОП за основу взяли НРК, відповідно до вимог якої перед бакалаврами ставляться такі вимоги: набуття поглиблених когнітивних і практичних умінь/навичок, майстерності й інноваційності на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання. Саме ці принципи, на думку ЕГ, й покладено в основу ОП “Середня освіта (Українська мова і література”, де всі ПРН розподілено за блоками “знання”, “уміння”, “комунікація”, “автономність і відповідальність”. Так, знаннєвий компонент фахової підготовки “концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання” представлено ПРЗ 1-10; компонента умінь “поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання” - ПРУ 1-10, комунікативні результати навчання закладено в ПРК 1-5, а про автономію та відповідальність ідеться в ПРА 1-4. Вивчивши зміст ОК, опрацювавши перелік ПРН, на які спрямовано окремі ОК, ЕГ дійшла висновку, що ОП відповідає дескрипторам Національної рамки кваліфікацій, хоча окремі ОК первантажено ПРН: ОК 13, ОК 17, ОК 21, ОК 22.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Чітке бачення цілей і завдань ОП, координація мети ОП з місією та Стратегією ЛНУ ім. Т. Шевченка; - кореляція із суспільною метою ЗВО; - залученість різних груп стейкгоल्дерів до процесів формування та вдосконалення ОП; - урахування тенденцій розвитку спеціальності, потреб ринку праці, галузевого й регіонального контекстів; - увідповіднення практичних результатів навчання здобувачів з дескрипторами Національної рамки кваліфікацій у комплексі свідчить про цілісність ОП “Середня освіта (Українська мова і література)” - визначеність її місця в загальноуніверситетському просторі, її затребуваність у російськомовному регіоні України.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Відсутність у складі проєктних груп стейкгоल्дерів - здобувачів, роботодавців, випускників; - неповнота інформації щодо обговорення ОП на вебсайті закладу (відсутність рецензій чи таблиць обговорення проєктів ОП); - частковість урахування досвіду аналогічних іноземних (філологічних чи дидактичних ОП); - переважаність окремих ОК програмними результатами навчання. Рекомендації щодо вдосконалення: - увести до складу проєктної групи нової/оновленої ОП представників стейкгоल्дерів - це додасть інформативності про розробників ОП; - оприлюднити на сайті ЛНУ ім. Т. Шевченка інформацію, яка стосується обговорення ОП, як-то: розмістити рецензії / таблиці обговорення та зведений аналіз такого обговорення ОП - це сприятиме підвищенню прозорості ОП для зацікавлених сторін; - зважаючи на широкий діапазон міжнародної діяльності у ЗВО, ознайомитися з аналогічними чи подібними ОП, які функціонують за кордоном - це дасть змогу виокремити ключові напрямки сучасної філолого-педагогічної освіти; - переглянути ОК на предмет максимально ефективної кількості ПРН - це дозволить зняти переважаність з окремих ОК.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

У контексті Критерію 1 ОП “Середня освіта (Українська мова і література)” відповідає Рівневі В. Виявлені слабкі сторони програми (неповна інформація про осіб, долучених до розробки ОП, відсутність у вільному доступі рецензій на ОП, низька координація цієї ОП з аналогічними чи подібними закордонними та часткова переважаність окремих ОК ПРН) можуть бути усунені в незначний термін, а ОП в результаті цього зазнає позитивних якісних змін.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

На етапі планування ОП (2021) проєктна група відштовхувалася від вимог чинного законодавства у сфері вищої освіти, зокрема НРК до 6-го рівня вищої освіти (Стандарт вищої освіти за цією спеціальністю відсутній) і внутрішньої нормативної бази (<https://bit.ly/3fWEoM>) ЗВО, що і зафіксувала ЕГ, працюючи з наданими ЛНУ документами. Під час зустрічей 1 і 2 фокус-групи (адміністрація та НПП) підтвердили практику модернізації ОП у 2020 р. і 2021 р. відповідно до змін законодавства в освітній галузі. Обсяг ОП становить 240 кредитів ЄКТС, що відповідає Закону України “Про вищу освіту”, з них: обсяг обов’язкових освітніх компонентів циклу загальної підготовки – 28 ЄКТС (11,7%) – обсяг обов’язкових ОК циклу загальної підготовки, 122 ЄКТС (50,8%) – обсяг обов’язкових компонентів циклу професійної підготовки; 60 ЄКТС (25%) – обсяг вибіркових компонентів; 21 ЄКТС (8,75%) – обсяг практичної підготовки, 6 ЄКТС (2,5%) – курсові роботи (проєкти); 3 ЄКТС (1,25%) – частка атестації. Співвідношення ОК до ВК становить 75% до 25%, що відповідає нормам чинного законодавства.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов’язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених

цілей та програмних результатів навчання.

ОП має чітку структуру, у якій представлено профіль ОП, перелік компонент ОП, які далі зображені у структурно-логічній схемі (<https://bit.ly/34aONyc>). Найвний опис процедури атестації здобувачів вищої освіти. ОП містить дві матриці: відповідності програмних компетентностей компонентам ОП і забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами ОП. До ОП включені обов'язкові та вибіркові освітні компоненти, які, у цілому, складають логічну взаємопов'язану систему, передбачають послідовність вивчення дисциплін і в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей. Зміст ОП містить теоретичну (ОК 1, 4, 6-9, 14-16, 18-20); практично-професійну (ОК 2-3, 5, 10-13, 17, 21-23) та науково-дослідницьку підготовку (ОК 24-25). Підготовка за ОП передбачає послідовність в опануванні ОК і здобуття відповідних результатів навчання, що вінчається отриманням диплома бакалавра середньої освіти (за предметною спеціальністю „Українська мова і література”) із професійною кваліфікацією: вчитель української мови і літератури та можливістю працевлаштування у ЗЗСО (гімназіях, ліцеях), сфері офіційної мовленнєвої комунікації, або продовжити навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти (п. 4 ОП, <https://bit.ly/3HczLMb>). Відсутній у структурно-логічній схемі ОК технологічного спрямування, що сприяв би набуттю студентами інформаційно-цифрової компетентності (А 3) відповідно до переліку трудових функцій, визначених Професійним стандартом. Хоча, у наданих гарантом ОП документах (пр-л КУМ від 26.05.2021 № 10, витяг із пр-лу КУМ від 26.05.2021 № 10), зазначено, що питання уточнення описів компетентностей ОП та програмних результатів навчання, враховуючи Професійний стандарт, заслуховувалося (О. Лапко, С. Негодяєва) та ухвалювалося на засіданні кафедри української мови, а також наголошувалося на тому, щоб удосконалити окремими елементами зміст ОК психолого-педагогічного та методичного блоку для ефективного формування не лише інформаційно-цифрової, але й інклюзивної (В 1) та здоров'язбережувальної (В 2) компетентностей. В ОП відображені вимоги НРК для 6-го кваліфікаційного рівня щодо володіння академічною/професійною українською та іноземною мовою (ОК 02, 03, 12, 19, ВБ 6, 8, 9), спрямованих на формування ЗК 2, 10, ФК 6, та досягнення ПРЗ 6-8, ПРК 1-5.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст освітньої програми відповідає предметній області ОП, а саме 014 “Середня освіта (Українська мова і література)”, та зорієнтована на розвиток і формування комплексу необхідних компетентностей майбутнього вчителя-словесника. Цикл загальної підготовки включає ОК суспільствознавчого (Актуальні питання історії української державності та культури, Філософія), комунікативного (Усна й письмова комунікація та академічна риторика, Іноземна мова за професійним спрямуванням), здоров'язбережувального спрямування (Фізичне виховання). Цикл професійної підготовки забезпечують ОК психолого-педагогічного (“Психологія”, “Педагогіка з основами педагогічної майстерності”, “Педагогічна риторика. Текст у лінгводидактиці”), методичного (“Методика навчання української мови”, “Методика викладання української та зарубіжної літератури”; літературознавчого (“Основи теорії літератури”, “Історія української літератури”, “Історія зарубіжної літератури”, “Аналіз художнього твору: наукова та освітня парадигми”, “Дитяча література”, “Літературне краєзнавство”), мовознавчого (“Вступ до мовознавства та слов'янської філології”, “Сучасна українська літературна мова”, “Соціолінгвістика та українська діалектологія”, “Історична граматики та історія української мови”), науково-дослідного (“Курсова робота з української літератури та методики її викладання”, “Курсова робота з української мови та методики її навчання”) та практичного напрямів (“Педагогічна (навчальна) практика”, “Педагогічна (виробнича) практика”, “Літературно-краєзнавча та діалектологічна практика”). Послідовність викладання обов'язкових ОК цілком забезпечують формування загальних, спеціальних компетентностей і програмних результатів навчання ОП, які підсилюються запропонованим переліком вибіркового компонентів, зокрема такими як: “Риторика”, “Актуальні питання сучасного українського правопису”, “Культура українського мовлення”, “Мовленнєвий етикет ділового спілкування”, “Сучасна українська літературна мова у фаховій підготовці журналіста”, “Лінгвістика тексту”, “Комунікативна лінгвістика”, “Основи дистанційного навчання в мовній освіті словесника”, “Порівняльна етнофразеологія слов'янських мов”, “Лінгвоукраїнознавство”. У сукупності перелік ОК і послідовність їх викладання спрямовані на підготовку здобувачів до реалізації професійних функцій учителя української мови і літератури.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Здобувачі ОП можуть сформувати індивідуальну освітню траєкторію, адже у ЗВО випрацювано механізм навчання за індивідуальним навчальним планом / індивідуальним графіком; студенти частину дисциплін обирають самостійно із запропонованого переліку (<https://bit.ly/3GWGLAE>). Реалізацію індивідуальної освітньої траєкторії регулюють Положення про організацію освітнього процесу (пр-л студ. самовряд-ня ЗВО від 18.11.2020 № 21, ВР від 27.11.2020 № 4, <https://bit.ly/3FWZ2fO>), Положення про порядок надання індивідуального графіка навчання студентам (пр-л ВР від 28.08.2017 № 1, <https://bit.ly/3IEiy2J>), Процедура обрання студентами дисциплін вільного вибору (<https://bit.ly/3Aswiuk>), Процедура формування переліку дисциплін вільного вибору студентів (<https://bit.ly/3tSozl6>) (витяги із пр-лів ВР від 30.04.2020 № 9, від 27.11.2020 № 4). Відповідно до них обсяг вибіркового вибору дисциплін не може бути меншим за 25% від загальної кількості кредитів ЄКТС. В ОП та навчальному плані на такі ОК відведено 60 ЄКТС (загалом 20 дисциплін). У нормативних документах сформульовано чіткий алгоритм формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів, укладання індивідуального плану та затвердження індивідуального графіка навчання. Згідно із розділом 4 Положення про організацію освітнього

процесу та наведеними вище процедурами студенти оприявнюють свій вибір ОК у заявах до деканату / Google-формах (<https://bit.ly/3lwbOUUn>), цей факт ЕГ підтвердила в бесідах із фокус-групами. Процес інформування про дисципліни вільного вибору є відкритим, про них студенти довідуються на факультеті, на кафедрах, у ході зустрічей з органами студ. самовряд-ня та безпосередньо від викладачів. ЕГ під час бесід зі здобувачами пересвідчилася у тому, що вони можуть самостійно обирати тему курсової роботи: орієнтовний перелік надає кафедра, але студент може запропонувати свою тему. Курсові роботи передбачені за ОП в 6 і 8 семестрах, здобувачі обирають напрям (українська література/методика її викладання, українська мова/методика навчання). Відповідно до “Положення про організацію та проведення практики здобувачів вищої освіти ...” (пр-л студ. самовряд-ня ЗВО від 20.06.2021 № 28, ВР від 25.06.2021 № 10, <https://bit.ly/3rKaMgD>) студентам надано право самостійно за погодженням із керівником практики та гарантом ОП обрати базу практики (п. 3.3). У ході зустрічі 4 здобувачі підтвердили, що ознайомлені із процедурами вибору дисциплін і навчаються за індивідуальними навчальними планами. Приклади таких планів (М. Явиця, Р. Колеснік, А. Сухорутченко) надано на запит ЕГ. Відпрацювання навчальних занять за індивідуальним графіком можливе або в години консультацій, або на освітній платформі MOODLE.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка здобувачів вищої освіти є невід’ємним складником ОП “Середня освіта (Українська мова і література)”. Це регламентує “Положення про організацію та проведення практики здобувачів вищої освіти ...” (пр-л студ. самовряд-ня ЗВО від 20.06.2021 № 28, ВР від 25.06.2021 № 10, <https://bit.ly/3rKaMgD>). ОП містить обов’язкові ОК 21 “Педагогічна (навчальна) практика” (6 семестр, 3 ЄКТС, <https://cutt.ly/1Ot8jB5>), ОК 22 “Педагогічна (виробнича) практика” (7 семестр, 15 ЄКТС, <https://cutt.ly/OO0t8zXx>), ОК 23 “Літературно-краєзнавча та діалектологічна практика” (4 семестр, 3 ЄКТС; <https://bit.ly/3ozJYqM>). Під час опанування ОК 23 студенти збирають зразки діалектного та фольклорного матеріалу регіону, інтерпретують їх у мовознавчому та літературознавчому аспектах. Цей різновид практики сприяє формуванню ПРЗ 5, 9, ПРУ 3, 4, 6, 7, 10 та корелює із частковою спрямованістю ОП на краєзнавчі дослідження. Педагогічна (навчальна) практика в 6 семестрі передбачає знайомство здобувачів з особливостями освітнього процесу в ЗЗСО: студенти здійснюють спостереження за діяльністю вчителів, учнівським колективом, аналізують відвідані уроки, розробляють та проводять виховні/позакласні заходи. У 7 семестрі студенти проходять педагогічну (виробничу) практику, яка сприяє формуванню всіх ПРЗ, ПРУ 1-6, 8-10, ПРК 1-4, ПРА 1-4. При підготовці до занять, позакласних/виховних заходів, у процесі аналізу/самоаналізу їх здобувачі керуються настановами, отриманими під час вивчення методичних дисциплін (ОК 13, ОК 17), та необхідною літературою, запропонованою методистами кафедр. Перед проходженням практики відбуваються настановчі конференції, по її завершенню – підсумкові конференції, на яких заслуховують звіти керівників груп і студентів. Також у межах підготовки здобувачів до виходу на педагогічні практики організовують міжкафедральні зустрічі зі стейкхолдерами (пр-л КУМ і КУЛ від 10.09.2021 № 2/1). Результати виробничої практики узагальнюють у звітній документації, регламентованій Положенням про організацію та проведення практики здобувачів вищої освіти (<https://bit.ly/3rKaMgD>). Студенти звітують про виконання програми практики перед комісією. На запит ЕГ надано звіти керівника літературно-краєзнавчої практики О. Двulichанської, керівника діалектологічної (навчальної) практики В. Леснової, факультетського керівника педагогічної (виробничої) практики Н. Карлової та зразки звітної документації різних видів практик (О. Мироненко, В. Олійник, А. Ключка, В. Засецька, А. Сухорутченко, Л. Боруля, О. Гелетій). На зустрічі з ЕГ гарантка, НПП та представники студ. самоврядування повідомили, що на прохання здобувачів вищої освіти педагогічну (виробничу) практику розподілили за двома семестрами (6 – педагогічна (навчальна) та 7 – педагогічна (виробнича)) (витяг із пр-лу КУМ і КУЛ від 29.04.2020 № 9/2). У ході бесіди з роботодавцями ЕГ переконалася, що вони задоволені підготовкою студентів до практичної діяльності в ЗЗСО (Г. Радченко, О. Жувако).

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Проектна група ОП зважає на підвищення ролі soft-skills в сучасному суспільстві. В освітній програмі 2021 року цій меті відповідають ЗК 1, 6-8, ФК 10, ПРЗ 3, 7, ПРУ 2, ПРК 2, 4, ПРА 1-2, ОК, форми та методи роботи на аудиторних заняттях. Під час зустрічі з НПП розповіли про те, як застосовувані ними форми та методи роботи (групові, індивідуальні та інтерактивні: диспути, ігри, тренінги, метод проєктів, кейсів) сприяють формуванню та розвитку гнучких навичок. описали форми та методи роботи, які вони використовують у роботі зі студентами на заняттях. Зокрема, викладач іноземної мови за професійним спрямуванням О. Гусакова зауважила, що на своїх заняттях розвиває навички самостійної роботи з використанням проєктної методики, а також комунікативні навички студентів, а саме вміння аргументувати та доводити свою думку. Викладач сучасної української літературної мови М. Кравченко розповіла про створення проблемно-пошукових ситуацій на заняттях, що дозволяє розвивати критичне мислення, креативність здобувачів. Викладач психології О. Товстуха повідомила про проведення тренінгів для формування психологічної компетентності майбутніх учителів-філологів, що сприятиме здатності по-партнерському взаємодіяти з учасниками освітнього процесу. У ході бесід із різними фокус-групами ЕГ з’ясувала, що розвитку соціальних навичок сприяє діяльність молодіжного HUB „Inventors”, Коворкінг-центру „Creative University”, волонтерського центру „СОВА”, де здобувачі можуть проводити неформальні зустрічі, реалізовувати студентські проєкти. Про студентське життя ФУФСК можна довідатися на сторінці <https://bit.ly/3rLYu7f>. Здобувачі ОП беруть активну участь у конкурсах різного рівня (<https://bit.ly/3GVnAY1>, <https://bit.ly/3rT29kd>, <https://bit.ly/32uP6ws>), заходах Старобільської територіальної громади, виховних заходах у ЗЗСО тощо. Формуванню soft skills сприяє й активне залучення студентів до роботи наукових гуртків “Лінгвостилістика сучасного пісенного тексту” (керівник О.

Клещова), “Інновації в літературознавстві й освіті” (керівник Т. Пінчук) (<https://bit.ly/3g2IjNz>). Під час відкритої зустрічі було наголошено те, що викладачів і здобувачів ОП об’єднує командний дух, а це потверджує сформованість основних соціальних навичок (комунікація, робота в команді).

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Проектна група ОП “Середня освіта (Українська мова і література)” (2021) (пр-л ВР ЛНУ від 25.06.2021 № 10) здійснила порівняльний аналіз ЗК, ФК та ПРН, а також уточнила їхню відповідність із переліком трудових функцій учителя ЗЗСО згідно з Професійним стандартом (наказ Мінекономіки України від 23.12.2020 № 2736, <https://bit.ly/346YXZK>). Ці факти на зустрічі з ЕГ підтвердила гарантка (А. Нікітіна), їх фіксують і надані документи (пр-л КУМ від 26.05.2021 № 10, витяг із пр-лу КУМ від від 26.05.2021 № 10). ЕГ констатує, що загалом ураховано ключові положення Професійного стандарту, які стосуються визначених в ОП загальних і фахових компетентностей і програмних результатів навчання. Водночас потребують уточнення формулювання, які вповні відображали сутність інформаційно-цифрової (А 3), інклюзивної (В 1), здоров’язбережувальної (В 2) і проєктувальної (В 3) компетентностей.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Співвідношення обсягу окремих ОК з фактичним навантаженням здобувачів освіти регламентоване “Положенням про організацію освітнього процесу ...” (пр-л студ. самовряд-ня ЗВО від 18.11.2020 № 21, ВР від 27.11.2020 № 4, <https://bit.ly/3FWZ2fO>), у якому визначено трудомісткість навчальної роботи здобувачів вищої освіти в кредитах ЄКТС: 1 кредит складають 30 академічних годин. За навчальний рік студенти опановують 60 кредитів, щосеместру, відповідно, – 30 кредитів. Навантаження здобувачів перевищує 24 години на тиждень, воно врегульоване оприлюдненим на Освітньому порталі річним графіком потижневого планування. Аналіз навчального плану 2020 р. засвідчив, що співвідношення аудиторної роботи до самостійної відповідає чинним нормам і становить 35,8% до 64,2% від загального обсягу годин. Обсяг ОП дорівнює 240 кредитам ЄКТС, зокрема 28 ЄКТС (11,7%) – обсяг обов’язкових ОК циклу загальної підготовки, 122 ЄКТС (50,8%) – обсяг обов’язкових компонентів циклу професійної підготовки; 60 ЄКТС (25%) – обсяг вибіркового компонентів; 21 ЄКТС (8,75%) – обсяг практичної підготовки, 6 ЄКТС (2,5%) – курсові роботи (проєкти); 3 ЄКТС (1,25%) – частка атестації. У ході бесіди зі здобувачами ЕГ пересвідчилася, що вони не перевантажені аудиторними заняттями, мають часу для належного опрацювання матеріалу. Викладачі на першому занятті інформують студентів про види самостійної роботи, а отже здобувачі мають достатньо часу для підготовки. ЕГ звертає увагу на те, що згідно з навчальним планом 2020 р. ОК з “Іноземна мова за професійним спрямуванням” за співвідношенням аудиторної та самостійної роботи (відповідно 53,3% до 46,7% від загального обсягу годин) порушує чинні норми. Представлені на веб-сторінці “Освітня діяльність. Моніторинг внутрішньої системи якості освітньої діяльності” офіційного сайту ЗВО анкети для опитування здобувачів вищої освіти стосовно якості освітньої програми (<https://bit.ly/347kOw>) не містять питань щодо фактичного навантаження студентів.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

За ОП “Середня освіта (Українська мова і література)” підготовка здобувачів за дуальною формою в ЛНУ не здійснюється. Водночас із відомостей самооцінювання відомо, що її елементи впроваджують для зближення теорії та практики, компетентнісного навчання, підвищення мотивації до вчительської професії та сприяння подальшому працевлаштуванню випускників ОП. ЗВО надає можливість навчатися за індивідуальним графіком тим здобувачам, які працюють за фахом (“Положення про порядок надання індивідуального графіка навчання студентам ...” ухвалене вченою радою 28.08.2017 (протокол № 1 від; <https://bit.ly/3IEiy2J>)). Такі здобувачі ОП можуть виконувати завдання професійної підготовки за місцем роботи, опановуючи зокрема ОК методичного характеру (13, 17, 21-22, 24-25).

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Співвідношення обов’язкових і вибіркового дисциплін становить 75% до 25%, що відповідає стандартам вищої освіти та регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу» в ЛНУ; - співвідношення аудиторної та самостійної роботи становить 35,8% до 64,2% , що повною мірою відповідає вимогам до організації освітнього процесу; - в ОП наявні необхідні компоненти для успішної професійної самореалізації вчителя української мови і літератури; - нормативне забезпечення реалізації компонентів індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти; - вибірковість представлена різними дисциплінами, які посилюють розвиток ЗК і ФК та досягнення відповідних ПРН; - у своїй навчальній діяльності НПП роблять акцент на розвиток гнучких навичок; - проведення

опитувань/анкетувань здобувачів вищої освіти щодо задоволеності освітнім процесом за конкретною ОП і врахування результатів анкетування при удосконаленні та оновленні ОП; - суттєва увага до мовно-літературних краєзнавчих аспектів, представлених в ОК.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

- відсутність в ОП ОК технологічного спрямування, а також відображених у робочих програмах і силабусах НД елементів для інклюзивної, здоров'язбережувальної та проєктувальної компетентностей відповідно до Професійного стандарту; потребує уточнення формулювання інформаційно-цифрової, інклюзивної, здоров'язбережувальної та проєктувальної компетентностей; - ОК з "Іноземна мова за професійним спрямуванням" у співвідношенні аудиторної до самостійної роботи від загального обсягу годин становить 53,3% до 46,7%. Рекомендації щодо удосконалення: - розглянути можливість внесення до ОП ОК технологічного спрямування, а також включення необхідних елементів до робочих програм та силабусів ОК задля формування у здобувачів інформаційно-цифрової, інклюзивної, здоров'язбережувальної та проєктувальної компетентностей; - уточнити формулювання інформаційно-цифрової, інклюзивної, здоров'язбережувальної та проєктувальної компетентностей у ЗК, ФК та ПРН, що допоможе модифікувати ОП у відповідності до Професійного стандарту; - увідповіднити співвідношення аудиторної до самостійної роботи в ОК з "Іноземна мова за професійним спрямуванням".

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОП відповідає рівню В за критерієм 2 та вимогам чинного законодавства в галузі вищої освіти. Водночас ЕГ рекомендує, розглянути можливість внесення до ОП ОК технологічного спрямування, а також включення необхідних елементів до робочих програм та силабусів ОК, що. Доцільно увідповіднити співвідношення аудиторної до самостійної роботи в ОК з "Іноземна мова за професійним спрямуванням", що відповідатиме вимогам до організації освітнього процесу в ЛНУ.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

На офіційному сайті (сторінка "Вступнику" - <https://bit.ly/3H6rkoK>) оприлюднено Правила прийому на ОП Середня освіта (Українська мова і література) (<https://bit.ly/3qRiypV>), які вибудовано на основі Умов вступу до ЗВО, чинних у державі. Для абітурієнтів представлено всю необхідну інформацію, як-от: перелік сертифікатів ЗНО із зазначенням коефіцієнтів, ліцензійні обсяги, програми, інформацію про акредитацію ОП та саму ОП. Для висвітлення особливостей вступу на цю ОП випусковою кафедрою проводяться ряд заходів профорієнтаційного характеру, з-поміж яких: Дні відкритих дверей, Ярмарки професій, безпосередні зустрічі з учнями ЗЗСО, розповсюдження рекламної продукції (зазначила керівник відділу маркетингу ЛНУ Ірина Бахмет на зустрічі з фокус-групою). Здобувачі освіти підтвердили факти ознайомлення з особливостями вступу на цю ОП через сайт закладу освіти та соціальні мережі (переважно Instagram). Тому ЕГ констатує факт, що Правила прийому на навчання за освітньою програмою Середня освіта (Українська мова і література) є чіткими, зрозумілими й прозорими. Дискримінаційних положень у Правилах прийому не виявлено.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Для вступу на ОП випусковою кафедрою, відповідно до чинних загальнодержавних документів, встановлено три предмети, два з яких – українська мова і література та історія України – обов'язкові, а третій – на вибір: іноземна мова або географія. Сайт закладу містить застарілу Таблицю (<https://bit.ly/3tTHjU8>), у якій третім предметом названо усі інші, з яких випускники складають ЗНО. Також на сайті є Програма фахового вступного випробування (<https://bit.ly/3tS4i24>), яка, на думку ЕГ, дублює зміст програми ЗНО з української мови і літератури. Як свідчать надані на запит ЕГ витяги з протоколів засідань кафедри української мови та української літератури (№ 6/1 від 29 січня 2020 р.; № 6/1 від 27 січня 2021 р.), зміст цієї Програми був предметом обговорень НПП, однак усі зміни, які вносилися в неї, робили її ще більш схожою на зазначену вище програму ЗНО. Проаналізувавши вагові коефіцієнти, визначені для кожного предмета ЗНО, ЕГ дійшла висновку, що вони не зовсім ураховують особливості самої ОП:

коефіцієнт 0,3 для профільного предмета українська мова і література не дає змоги закладу відібрати абітурієнтів, мотивованих саме на цю ОП. Вступ на ОП відбувається через засоби електронного зв'язку, що свідчить про нульову толерантність до проявів корупції.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Для визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема й під час академічної мобільності, у ЛНУ розроблено спеціальну Процедура (<https://bit.ly/3AufVxB>), яка затверджена рішенням ученої ради університету (пр-л №9 від 30.04.2020 р.) і є компонентою Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» (<https://bit.ly/3AuUIDu>). Здобувачі освіти на зустрічі підтвердили інформацію щодо розуміння змісту цієї Процедури, її розміщення та можливостей застосування. Оскільки на цій ОП не було жодного випадку перезарахування результатів академічної мобільності, то оцінити дотримання зазначених у Процедурі положень ЕГ не має змоги.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» визначені правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, вони є доступними для всіх учасників освітнього процесу та дотримуються під час реалізації освітньої програми. Доведенням цього можуть слугувати такі факти: по-перше, у закладі розроблено й оприлюднено документ, що регламентує визнання результатів неформальної освіти – це Процедура визнання результатів навчання (<https://bit.ly/3AufVxB>). По-друге, у силабусах багатьох ОК (методика навчання української мови, сучасна українська літературна мова, навчальна практика) передбачено можливість зарахування результатів неформальної / інформальної освіти. По-третє, на спеціальності є приклади безпосереднього зарахування результатів неформальної освіти (участь здобувачки в науково-практичній конференції “Образне слово Луганщини”), що підтвердили випускники програми та НПП під час інтерв'ювання. Детально опрацювавши зміст Процедури визнання результатів навчання, ЕГ дійшла висновку, що в ній прописано алгоритм фактичного складання іспиту / екзамену перед членами комісії, створеної на факультеті, а не перезарахування/зарахування цих результатів. На наш погляд, цей документ потребує детального перегляду й доопрацювання на предмет закладення в нього основ довіри іншим ЗВО чи науковим зібранням.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Сильними сторонами ОП в ракурсі доступу до неї та визнання результатів навчання є наявність у відкритому доступі та в зрозумілому для потенційних вступників форматі інформації щодо змісту ОП, вимог до вступу на неї та процедур визнання результатів навчання, здобутих внаслідок академічної мобільності чи в неформальній освіті. Позитивними практиками в контексті цього критерію вважаємо широкий діапазон профорієнтаційних заходів, до якого залучена академічна спільнота ЛНУ, учителі шкіл міста Старобільська та підконтрольних частин Луганської області.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Формалізовано-узагальнений для всіх ОП в ЛНУ підхід до визначення вагових коефіцієнтів з профільного предмета - українська мова і література (0,3), а також ідентичність змісту Програми Фахового вступного випробування з Програмою ЗНО з української мови і літератури; - екзаменування здобувача для перезарахування результатів освіти, здобутої в іншому ЗВО чи неформально. Рекомендації щодо вдосконалення: - з метою виявлення мотивованого абітурієнта випусковій кафедрі переглянути й перерозподілити вагові коефіцієнти так, щоб для профільної дисципліни – українська мова і література – він був найвищим; - продумати інший формат Фахового вступного випробування (наприклад, есе, твір-роздум чи інший вид роботи), який би оприявлював рівень філологічних здібностей особи, що претендує на навчання з другого курсу; - переглянути позиції Процедури перезарахування результатів навчання й вибудувати її на засадах довіри, а не виключно контролю. Усе це розширить діапазон мотивування абітурієнтів для вступу на навчання на цю ОП.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

У контексті Критерію 3 ОП відповідає Рівневі В. Незначні слабкі сторони, як-от: усереднений ваговий коефіцієнт для профільної дисципліни, формальність програми Фахового вступного випробування й контрольна перевірка знань, здобутих шляхом академічної мобільності чи неформально, можуть бути усунені в короткий термін.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Як свідчать дані Таблиці з Відомостей про СО, силабуси ОК та підтверджують здобувачі освіти за цією ОП, на заняттях поряд із традиційними методиками найчастіше використовуються такі методи та прийоми навчання: дискусія, кейс-технології, навчальні симуляції, проектні технології, моделювання тощо. ЕГ вважає, що саме креативні техніки сприяють формуванню заявлених в ОП ПРН. Спілкуючись з НПП, ЕГ установила, що інноваційні підходи до навчання лежать в основі вивчення Методики викладання української мови (А. Нікітіна), Методики викладання української та зарубіжної літератури (С. Негодяєва), Дитячої літератури (І. Бойцун) та ін. За словами викладачів та гарантки ОП, кожен із науково-педагогічних працівників може вільно обирати найефективніші методи й прийоми навчання, а за словами здобувачів освіти, вони також можуть запропонувати зміну підходів до викладання чи заміну методики навчання. Принципам академічної свободи відповідають і підходи, визначені на ОП як ключові для обрання теми курсової роботи: здобувачі зазначали, що вони також можуть запропонувати власну тему і, погодивши її з самостійно обраним керівником, провести наукове дослідження. Для визначення задоволеності/незадоволеності методикою викладання ОК, установлення його сильних і слабких сторін, вивчення запитів студентів стосовно окремих дисциплін, кожен викладач проводить опитування, так званий зворотний зв'язок, після вивчення курсу. Такий самий моніторинг здійснює й студрада закладу та відділ управління якістю вищої освіти. Приклади фідбеків з наповненими даними були надані ЕГ після окремого запиту. ЕГ констатує також факт партнерської співпраці всіх учасників освітнього процесу, яка виявляється у вільному спілкуванні здобувачів освіти з викладачами, можливістю коригування обсягів ОК та їхнього змісту (наводилися приклади стосовно перерозподілу кредитів на навчальну та виробничу практики), можливістю за потреби використовувати новітню лабораторію-клас НУШ тощо. Отже, форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених в ОП цілей та ПРН, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу й принципам академічної свободи.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна й зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів. Доведенням цього може слугувати таке: 1) наявність у вільному доступі силабусів/робочих програм усіх ОК (<https://bit.ly/3H6TdOv>); 2) наповненість освітньо-інформаційним контентом платформи MOODLE, яка широко використовується в ЗВО та на ОП зокрема (на резервній зустрічі було продемонстровано окремі сторінки цієї платформи); 3) поінформованість здобувачів ВО про критерії й норми оцінювання кожного ОК (під час інтерв'ю студенти зазначали, що про всі вимоги, завдання, ПРН з кожного ОК вони дізнаються на першому навчальному занятті, а потім, у разі потреби, можуть прочитати в силабусі).

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Відповідно до цілей ОП, більшість профільних ОК, наприклад, сучасна українська літературна мова, історія української літератури, методика викладання української мови, методика викладання української та зарубіжної літератури передбачають застосування дослідницьких технологій як для вивчення самої дисципліни, так і для формування професійних компетентностей майбутніх учителів української мови і літератури. Колишня випускниця програми, доктор педагогічних наук, професор, завідувач відділу Інституту педагогіки НАПН України О. Горошкіна на відкритій зустрічі наголосила на особливих дослідницьких проектах, що є предметом гордості викладачів - створення модельних варіантів параграфів підручників, збірників диктантів. Підтвердженням поєднання навчання з дослідницькими інтенціями, на думку ЕГ, слугують студентські публікації (список робіт за три останні роки було надано на запит ЕГ), участь здобувачів освіти в загальнодержавних конкурсах наукових робіт, знавців української

мови імені Петра Яцика, профільних олімпіадах тощо. На випусковій кафедрі традиційними є дні науки (<http://luguniv.edu.ua/?p=71780>, де здобувачі можуть продемонструвати власні наукові доробки; також студенти-філологи є активними учасниками різноманітних регіональних конкурсів, наприклад „Борітеся – поборете!”, присвячений 25-річній пам’яті Юрія Єненка (<http://luguniv.edu.ua/?p=79236>) чи міжнародних наукових зібрань, наприклад, I Міжнародний конкурс студентської творчості імені Марії Фішер-Слиж „Змагаймося за нове життя!” (<http://luguniv.edu.ua/?p=68125>).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Для визначення відповідності ОП за цим підкритерієм ЕГ опрацювала силабуси ОК (<https://bit.ly/3H6TdOv>) на предмет наявності в них покликань на застарілі чи давні посібники й підручники - не виявлено. Також було ретельно вивчено, чи застосовують викладачі власні наукові й науково-практичні напрацювання в освітньому процесі. Для цього ЕГ зробила запит на ЗВО стосовно обговорення результатів стажування викладачів групи забезпечення ОП та втілення цих напрацювань у практику викладання ОК. Результати вивчення витягів із протоколів кафедр та вченої ради університету: О. Клещова оновила зміст та технології викладання ОК „Культура мовлення і стилістика” та „Культура мовлення і стилістика в лінгвометодиці” (витяг із пр-лу №4 засідання КУМ від 30.11.2020 р.; витяг із пр-лу №5 засідання ВР від 24.12.2020 р.). С. Негодяєва вдосконалила навички володіння сучасними ІКТ та засобами віддаленої комунікації (відеоконференції на платформі ZOOM, Microsoft Teams, заняття на «Освітньому порталі» платформи Moodle тощо); оновила контент завдань та способів контролю й виявленню програмних результатів індивідуальної та самостійної роботи здобувачів першого рівня вищої освіти з опанування ОК «Аналіз художнього твору: наукова та освітня парадигми», «Методика викладання української та зарубіжної літератур», «Літературне краєзнавство» (витяг із пр-лу №1 засідання КУЛ від 27.08.2021 р.; витяг із пр-лу №1 засідання ВР від 30.08.2021 р.).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов’язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Виходячи з опрацювання змісту міжнародних проєктів (<https://bit.ly/3IDe6kK>), ознайомлення з напрямками й завданнями міжнародної діяльності ЛНУ (<https://bit.ly/3KOsecS>), ЕГ може засвідчити, що заклад має чітку позицію щодо інтернаціоналізації своєї діяльності і для цього тут створено сприятливі умови. Під час зустрічі з НПП, спілкування з особами, які завітали на відкриту зустріч, ЕГ переконалася, що група забезпечення ОП усвідомлює важливість і необхідність інтеграції української мовно-літературної освіти в європейський освітній простір. Колектив кафедр української мови та української літератури бере участь у міжнародних конференціях, у підготовці колективних монографій, у Міжнародному проєкті з обміну досвідом «Zwias towac. Nauki i praktyki»), у тренінгах проєкту «Displaced Universities Support Program – Academic Growth and Development», у проєкті за Програмою ім. Фулбрайта в Україні. Так, за даними Таблиці 2 Відомостей про самооцінювання, публікації в закордонних виданнях, у тому числі й у колективних монографіях мають такі викладачі групи забезпечення: О. Клещова, О. Гусакова, С. Негодяєва, О. Двурічанська, Т. Пінчук, І. Бойцун, А. Нікітіна. О. Гусакова є учасницею міжнародного проєкту «Академія лідерства». У ЛНУ функціонує ІКЦ «Вікно в Америку», який залучає до міжнародної діяльності не тільки НПП, а й здобувачів (наприклад студентка 4-го курсу Надія Сорокіна волонтерила, працюючи з учнями початкової школи). Разом з тим ЕГ уважає, що ОП набула б особливого звучання, а студентські дослідження мали б змогу апробуватися, якби здобувачі освіти були ширше долучені до наукових конференцій (наразі в дистанційному форматі), які проводяться в межах усієї України. Також, зважаючи на активну позицію ЗВО щодо інтернаціоналізації, ЕГ переконана, що участь здобувачів освіти за цією ОП в різного роду інтернет-конференціях, телемостах, спільних проєктах з міжнародною студентською спільнотою розширить діапазон знань та комунікативних компетентностей, закладених в ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

- створення партнерських стосунків між викладачами й здобувачами освіти, які дають змогу останнім вносити зміни до змісту ОК, методів і технологій навчання, самостійно пропонувати теми дослідницьких проєктів та курсових робіт, що є проявом академічної свободи й дотриманням принципів студентоцентризму; - широкий спектр міжнародної діяльності, а головне - політика ректорату щодо розвитку й підтримки інтегрування української освіти в європейський освітній простір.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

- низька поінформованість здобувачів освіти про студентські наукові конференції, які проводяться в ЗВО України; - відсутність співпраці здобувачів освіти за цією ОП з міжнародною студентською спільнотою. Рекомендації щодо

вдосконалення: ширше й активніше залучати здобувачів до дистанційної участі у всеукраїнських та міжнародних конференціях, а з цією метою розміщувати на сайті кафедри інформаційні повідомлення про Всеукраїнські студентські конференції - це розширить коло наукових інтересів здобувачів освіти; започаткувати на ОП телемости, спільні міжнародні та всеукраїнські студентські проекти, що мобілізує студентів до активної пошукової діяльності та саморозвитку.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Оскільки форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених в ОП цілей та ПРН, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу й принципам академічної свободи; інформування здобувачів освіти щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих ОК відбувається своєчасно і в доступній формі; ЗВО забезпечує поєднання навчання та досліджень на цій ОП; викладачі своєчасно оновлюють зміст ОК; у ЗВО діє налагоджена система міжнародної роботи, то в контексті Критерію 4 ОП відповідає Рівневі В. Розширення сфери наукового спілкування здобувачів освіти та започаткування альтернативних шляхів комунікації здобувачів з українською та міжнародною студентською спільнотою носять лише рекомендаційний характер і можуть бути втілені в ЛНУ ім. Т. Шевченка в найкоротші терміни.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Види контролю описано в п. 3.8 Положення про організацію освітнього процесу в ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка» від 27.11.2020 р. (<https://cutt.ly/xIMbqV6>). На ОП застосовують різні форми контролю (усне опитування, тестування, перевірку письмових робіт, самооцінювання, взаємооцінювання та ін.), які дозволяють перевірити досягнення ПРН. Інформацію про види й форми контрольних заходів, як зазначили студенти й НПП у ході зустрічей з ЕГ, викладачі повідомляють на першому занятті. Види поточного та семестрового контролю наведено в силабусах та РП ОК, покликання на які розміщено у відкритому доступі на сайті університету (http://luguniv.edu.ua/?page_id=357), на освітньому порталі ЗВО (платформа Moodle). Загальні критерії оцінювання описано в РП та/або силабусах ОК, методичних рекомендаціях стосовно написання курсових робіт та підготовки до підсумкової атестації (надані на запит ЕГ), здобувачі в ході бесіди з ЕГ зазначили, що розуміють їх. У силабусах кількох ОК звернено увагу студентів на можливість зарахування результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти (ОК 13, 14, 17, 21, 22). ЕГ помітила факт відсутності критеріїв для ОК 1, 2, 9 у відповідних документах. Систему розподілу балів конкретизовано лише в силабусах окремих дисциплін (ОК 5, 6, 27). У РП й силабусі ОК 16 наявні невідповідності в розподілі балів оцінювання, а в силабусі та наданих на запит ЕГ методичних рекомендаціях для ОК 24 – розбіжності в критеріях оцінювання. У відгуках про курсові роботи (ОК 24, 25) (надані на запит ЕГ) не наведено інформації про оцінювання кожного критерію, що утруднює розуміння здобувачем своєї оцінки. У ЗВО практикується збір інформації щодо чіткості та зрозумілості критеріїв оцінювання здобувачів ОП у вигляді фідбеків, які пропонують НПП, та анкетування, здійснюваного відділом управління якістю освітньої діяльності. Як повідомили на зустрічі з ЕГ НПП та представники студентського самоврядування, на пропозиції здобувачів у ЗВО реагують та в разі доцільності корегують систему оцінювання (протокол № 11 засідання студдеканату факультету української філології та соціальних комунікацій від 18.05.2021, протокол № 10 засідання КУМ від 26.05.2021, надані на запит ЕГ). Результати опитування щодо термінів інформування про форми й методи контролю, критерії оцінювання обговорюють на засіданнях кафедр (протокол № 5 засідання кафедри української філології та загального мовознавства від 20.12.2021, наданий на запит ЕГ). Водночас ЕГ констатує відсутність результатів опитувань здобувачів у широкому доступі.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Оскільки відсутній стандарт вищої освіти, у ЗВО розроблено Концепцію освітньої діяльності за спеціальністю 014.01 Середня освіта (Українська мова і література) галузі знань 01 Освіта / Педагогіка на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти (<https://cutt.ly/oIMbst2>). Відповідно до неї передбачено підсумкову атестацію у формі комплексного іспиту з фахових дисциплін, який складається з двох компонентів: комп'ютерного тестування та виконання практичного завдання з усною презентацією його результатів. Критерії оцінювання атестаційного екзамену містяться у відповідних методичних рекомендаціях (<https://cutt.ly/SIMb1Ky>).

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедури здійснення контрольних заходів описано в п. 3.8 Положення про організацію освітнього процесу в ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка» (<https://cutt.ly/VIMbQ6o>), у п. 5 Положення про організацію та проведення практики здобувачів вищої освіти (<https://cutt.ly/VIMbDV1>), Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії для проведення атестації здобувачів вищої освіти (<https://cutt.ly/fIMbH5k>). Відповідно до процедур, ухвалених рішеннями вченої ради ЗВО (протоколи № 9 від 30.04.2020, № 4 від 27.11.2020 (надано на запит ЕГ)), у здобувачів є можливість перескладання ОК (<https://cutt.ly/OIMbCiK>), повторного вивчення ОК (<https://cutt.ly/WIMb2q6>), оскарження результатів семестрового контролю (<https://cutt.ly/xIMb7ux>). Проте, як з'ясувала ЕГ в ході зустрічей, здобувачі не мають цілісного уявлення про реалізацію процедур оскарження результатів контролю та його повторного проходження. В університеті існує також ухвалена вченою радою (протокол № 4 від 27.11.2020 (надано на запит ЕГ)) процедура вирішення конфліктних ситуацій, протидії булінгу, сексуальним домаганням, дискримінації, хабарництву (<https://cutt.ly/dIMnwBG>), яка передбачає запобігання конфлікту інтересів та його врегулювання. Випадків оскарження результатів контролю, проходження повторного контролю, конфлікту інтересів на ОП не було. Усі наведені вище процедури, а також запровадження комп'ютерного тестування для атестаційного екзамену великою мірою сприяють об'єктивності НПП. В анкетах у рамках фідбеків і в бесіді з ЕГ здобувачі ОП зазначили, що загалом задоволені контрольними заходами та їх результатами.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

ЗВО опікується дотриманням академічної доброчесності, із цим поняттям та відповідальністю за її порушення добре обізнані здобувачі, як засвідчила зустріч ЕГ з фокус-групою. Згідно з Положенням про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» (<https://cutt.ly/WIMnuIx>) організована робота комісії з питань етики та академічної доброчесності. Вчена рада (протоколи № 9 від 30.04.2020, № 4 від 27.11.2020, документи надано на запит ЕГ) ухвалила різні процедури, пов'язані з дотриманням академічної доброчесності, зокрема процедуру встановлення відповідальності здобувачів вищої освіти за порушення академічної доброчесності (<https://cutt.ly/VIMns2M>), процедуру встановлення відповідальності НПП та здобувачів вищої освіти освітньо-наукового ступеня доктора філософії й доктора наук за порушення академічної доброчесності (<https://cutt.ly/CIMnkTX>), процедуру перевірки на плагіат наукових та кваліфікаційних робіт здобувачів освіти (<https://cutt.ly/UIokWQJ>), процедуру перевірки на плагіат наукових та навчально-методичних праць, підготовлених в університеті (<https://cutt.ly/UIMncnj>). Для популяризації академічної доброчесності започатковано спільний проект бібліотеки, відділу аспірантури та відділу забезпечення якості освітньої діяльності – школу академічної доброчесності (http://lib.luguniv.edu.ua/?page_id=1803), у якій з-поміж інших проходять відповідні тренінги окремі здобувачі ОП. Запроваджена також практика лекцій-бесід щодо академічної доброчесності (<http://luguniv.edu.ua/?p=81626>), НПП і здобувачі долучалися до вебінару в рамках міжнародного проєкту “STOP плагіат” (<http://luguniv.edu.ua/?p=78861>) тощо. Як зазначили студенти, викладачі активно популяризують академічну доброчесність і безпосередньо на заняттях. Відповідно до звіту самооцінювання та за даними бесід ЕГ із фокус-групами, випадків порушення академічної доброчесності на ОП не було. Однак ЕГ звертає увагу на те, що курсові роботи, на відміну від кваліфікаційних та інших праць, не перевіряють на наявність текстових збігів ліцензованою системою Unicheck, натомість НПП змушені застосовувати для цього безкоштовні й недосконалі російські ресурси (Advego Plagiatus, Content-watch, Edu Antiplagiat), що, з одного боку, викликає застереження, з іншого, – суттєво утруднює оцінювання досягнення результатів навчання (ОК 24, ОК 25) за критерієм дотримання академічної доброчесності.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Вчасне оприлюднення інформації про форму, зміст і критерії контрольних заходів; - розміщення у відкритому доступі всіх необхідних документів, що стосуються процедури проведення контрольних заходів та врегулювання конфлікту інтересів; - реагування на пропозиції здобувачів освіти щодо вдосконалення системи оцінювання; - надання студентам можливості при опануванні певних ОК зарахувати результати навчання, здобуті в неформальній освіті; - проведення першого етапу підсумкової атестації за допомогою комп'ютерного тестування, що сприяє об'єктивності оцінювання; - продумана політика популяризації академічної доброчесності, наслідком якої є високий рівень обізнаності із цим явищем здобувачів ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Відсутні або суперечливі критерії оцінювання у документах, які регламентують окремі ОК, система розподілу балів між критеріями здебільшого не конкретизована; - у загальному доступі відсутні результати моніторингу думок стейкхолдерів щодо ефективності контрольних заходів, валідності, чіткості й прозорості критеріїв оцінювання; - здобувачі ОП недостатньо обізнані з особливостями процедур оскарження результатів контрольних заходів чи повторного їх проходження; - для визначення відповідності курсових робіт критерію дотримання академічної доброчесності застосовують неефективні технологічні рішення. Рекомендації щодо вдосконалення: - навести в силабусах чіткий розподіл балів згідно з кожним критерієм; - висвітлювати узагальнені результати опитувань стейкхолдерів на сайті університету у вільному доступі; - на початку першого курсу навчання пояснювати здобувачам нюанси оскарження результатів семестрового контролю, його повторного проходження згідно з представленими на сайті ЗВО процедурами; - перевіряти текстові збіги в курсових та, за необхідності, інших письмових роботах за допомогою ліцензованої системи на зразок Unicheck.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Практика здійснення контролю навчальних досягнень здобувачів ОП, дотримання академічної доброчесності та пропагування її загалом відповідає критерію 5. Виявлені слабкі сторони є некритичними.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

ЕГ констатує високий академічний і методичний рівень задіяних до реалізації ОП НПП, які здатні забезпечити досягнення ПРН. Зокрема, питома частка викладачів з науковими ступенями становить 90% (до реалізації ОП залучено 2 доктори наук, 17 кандидатів наук і 2 НПП без наукового ступеня). Аналіз табл. 2, наведеної у звіті самооцінювання, підтвердив відповідність освіти / публікацій та/або інших активностей НПП дисциплінам, які вони викладають. Викладачі регулярно підвищують кваліфікацію шляхом стажувань, участі у вебінарах, тренінгах тощо, долучаються до різноманітних освітніх і наукових проєктів (і передусім тих, які стосуються краєзнавчого аспекту, наприклад, на кафедрі української філології та загального мовознавства діє навчально-наукова лабораторія "Діалектологічні та лінгвокраєзнавчі дослідження" (http://luguniv.edu.ua/?page_id=11295)). Також НПП, які забезпечують освітній процес на ОП, беруть участь в атестації наукових кадрів (А. Нікітіна, К. Глуховцева, В. Леснова, О. Бублик), працюють у складі журі студентських олімпіад (Н. Безгодова), учнівських наукових конкурсів МАН (К. Глуховцева, О. Лапко, М. Кравченко), уходять до редакційної колегії видаваного в ЗВО журналу категорії Б "Лінгвістика" (К. Глуховцева, В. Леснова, М. Волошинова; <https://cutt.ly/MOqmz6T>) тощо. Наукові праці викладачів ОП досить широко представлені у фахових журналах категорії А, Б, в індексованих у міжнародних базах виданнях. Водночас ЕГ звертає увагу на невисоку публікаційну активність НПП у виданнях, індексованих Scopus та Web of Science. Зокрема, у цих базах даних наявні прізвища лише трьох викладачів ОП: К. Глуховцевої (<https://cutt.ly/3IMXGX8>), О. Двучичанської (<https://cutt.ly/9IMXoxf>), О. Алексеевої.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

У ЗВО наявне Положення про порядок конкурсного відбору на заміщення вакантних посад НПП від 26.06.2020 (<https://cutt.ly/2IokG8W>), яке передбачає врахування рівня професіоналізму претендентів на вакантні місця (п. 3.8, 3.9, 3.11, 4.7-4.10). Процес проведення конкурсного відбору відображено у відповідній процедурі (<https://cutt.ly/GIok5KO>), ухваленій вченою радою (протоколи засідань № 9 від 30.04.2020, № 4 від 27.11.2020 (надано на запит ЕГ)). Чинний також стандарт щодо процедури відбору та прийому на роботу науково-педагогічних працівників (п. 3.2 <https://cutt.ly/LIoleIM>). Позитивною практикою є проведення претендентами на посади професора та доцента відкритої лекції, у ході якої виявляється їхній академічний і методичний рівень. Відкритість конкурсного відбору викладачів забезпечена з-поміж іншого розміщенням оголошень на сайті ЗВО про вакантні посади (<http://luguniv.edu.ua/?p=81775>). Як зазначила начальник відділу кадрів В. Никитенко, ЗВО стикається з певними труднощами добору НПП, пов'язаними з територіальним розміщенням університету. Водночас ЕГ

констатує, що університет має ресурси для розв'язання кадрових проблем, про це, зокрема, свідчить високий рівень викладачів, які забезпечують реалізацію ОП.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Співпраця ЗВО з роботодавцями регулярна. Зокрема, на сайті університету представлено довгострокові угоди про проведення практик здобувачів із 13 ЗЗСО Луганської області (http://luguniv.edu.ua/?page_id=73811) та договори й угоди про співпрацю із ЗЗСО Луганської області, українськими ЗВО, Інститутом української мови, Інститутом українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України (http://luguniv.edu.ua/?page_id=73825). Представників роботодавців було залучено до обговорення проєкту ОП. Роботодавці та їхні представники активно співробітничать із викладачами ОП у рамках наукових заходів (конференцій “Образне слово Луганщини” (<http://luguniv.edu.ua/?p=81346>), “Слобожанська бесіда” (http://luguniv.edu.ua/?page_id=11295) тощо), методичних секцій, круглих столів (<http://luguniv.edu.ua/?p=81368>) та ін. На зустрічі з ЕГ роботодавці повідомили, що прагнуть до розширення співпраці в рамках реалізації ОП і планують це.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

ЗВО залучає до аудиторних занять у процесі реалізації ОП професіоналів-практиків та експертів галузі. Зокрема, у грудні 2021 р. студенти відвідали гостьову лекцію працівниці Інституту педагогіки НАПН України проф. О. Горошкіної про модельні програми з української мови (<http://luguniv.edu.ua/?p=80420>), у листопаді 2021 р. – круглий стіл «Організація навчально-комунікативного простору в сучасних закладах освіти», у ході якого ділилися досвідом учителі української мови та літератури, півфіналістка (Т. Уманська) та переможець (А. Пройдаков) Global Teacher Prize Ukraine 2021. Також представницю роботодавця, учителя Старобільського ліцею № 1 І. Власову залучали до проведення настановчої зустрічі до виходу на педагогічну (виробничу) практику зі студентами 4 курсу у 2021–2022 н. р.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Згідно зі Статутом (пп. 12.12, 12.14 <https://cutt.ly/NIolamy>) і Стратегією розвитку ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка» на 2019-2025 рр. (п. 3.4.6 <https://cutt.ly/PolgxQ>) ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів, відповідно до чинного законодавства враховує різні форми підвищення кваліфікації: стажування, участь у програмах обміну, вебінарах, тренінгах та ін. Викладачі підвищують кваліфікацію відповідно до індивідуального плану, плану роботи кафедри та загальноуніверситетського плану-графіку (<https://cutt.ly/oIobguc>). На сайті університету наведено інформацію про різні форми підвищення кваліфікації на сторінках кафедр у резюме викладачів (http://luguniv.edu.ua/?page_id=10207; http://luguniv.edu.ua/?page_id=10359; http://luguniv.edu.ua/?page_id=11295) та в інших розділах (<https://cutt.ly/eIolzHZ>). ЗВО уклав договори й угоди про співпрацю з українськими ЗВО, Інститутом української мови, Інститутом українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, Волинським національним університетом імені Лесі Українки, Дрогобицьким державним педагогічним університетом ім. І. Франка (http://luguniv.edu.ua/?page_id=73825), у рамках яких передбачене підвищення кваліфікації НПП на безоплатній основі, здійснення спільних наукових досліджень тощо. Відповідно до цих угод пройшли стажування в Інституті української мови НАН України доц. М. Кравченко (2018), доц. Г. Барилова, доц. А. Найрулін (2019), в Дрогобицькому державному педагогічному університеті ім. І. Франка – доц. О. Клещова (2020), у Волинському національному університеті імені Лесі Українки – проф. А. Нікітіна й доц. С. Негодяєва (2021). Викладачі можуть вільно обирати установи для підвищення кваліфікації. Так, проф. К. Глуховцева стажувалася в Університеті економіки в Кракові (2021), доц. Н. Безгодова – у НТУ «Дніпровська політехніка» (2021). Як зазначили НПП на зустрічі з ЕГ, за можливості ЗВО оплачує відрядження, пов'язані з підвищенням кваліфікації. ЗВО надає викладачам можливість покращити знання англійської мови через відвідування безкоштовних курсів. У процесі бесід із фокус-групами ЕГ виявила, що університет не практикує моніторингу професійних потреб НПП.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Статут університету (<https://cutt.ly/CIolbFW>) і Стратегія його розвитку (<https://cutt.ly/9IolWe3>), Колективний договір (<https://cutt.ly/tIolTnh>), Положення про стимулювання наукових досліджень, матеріальну й моральну підтримку вчених і здобувачів вищої освіти (<https://cutt.ly/TIolItp>), Положення про почесні нагороди (<https://cutt.ly/BIolP63>), Положення про почесні звання (<https://cutt.ly/lIolFIz>) передбачають дієві механізми підвищення мотивації НПП до розвитку професійної майстерності. Університет практикує такі види заохочення, як преміювання, нагородження грамотами, подяками, присвоєння почесних звань тощо. На зустрічі з ЕГ окремі викладачі повідомили, що протягом останніх двох років отримали премії й інші відзнаки. Також у ході інтерв'ювання було зазначено, що університет матеріально заохочує НПП, які опублікували наукову працю у виданні, індексованому Scopus чи Web of Science. З

метою стимулювання викладачів запроваджено рейтингове оцінювання їхньої наукової діяльності (<https://cutt.ly/XIolJGC>), такий рейтинг щороку оприлюднюють на сайті ЗВО (<https://cutt.ly/9IolXxF>). Ці результати прямо впливають на рівень матеріального й морального заохочень.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Високий професійний рівень викладачів, залучених до реалізації ОП; - прозорість процедури конкурсного добору НПП; - різні форми підвищення викладацької кваліфікації; - розвинена система заохочення НПП відповідно до їхніх здобутків.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Невисока публікаційна активність викладачів ОП у виданнях, індексованих Scopus та Web of Science; - епізодичне залучення до проведення аудиторних занять представників роботодавців, професіоналів-практиків, експертів галузі; - в ЛНУ не практикується моніторинг професійних потреб викладачів. Рекомендації щодо удосконалення: - надавати НПП максимальну підтримку для активізації публікаційної активності у виданнях, що входять до наукометричних баз Scopus та Web of Science; - застосовувати різний і взаємоприйнятний формат (гостьові лекції, методичні семінари, майстер-класи та ін.) для активного залучення представників роботодавців, професіоналів-практиків, експертів галузі до аудиторних занять; - запровадити щорічне опитування НПП щодо потреб їхнього професійного розвитку.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Загалом ОП відповідає критерію 6: викладачі мають високий академічний і професійний рівень, регулярно підвищують свою кваліфікацію, конкурсний добір НПП базується на засадах прозорості, ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності, до освітнього процесу долучені роботодавці, вчителі української мови та літератури, експерти галузі. Виявлені слабкі сторони не є суттєвими та можуть бути змінені на краще в нетривалі строки.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

У ЗВО, попри статус переміщеного, створено належні умови для реалізації ОП. Відеоогляд матеріально-технічної бази, розповіді учасників освітнього процесу та інформація на сайті (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2021/08/technical_base_lnu_2021_sept.pdf, (http://luguniv.edu.ua/?page_id=44272) комплексно відображають те, що освітній процес реалізують в укомплектованих аудиторіях, деякі з яких оснащені мультимедійними комплексами. Методичну підготовку здійснюють у класі, що відповідає вимогам НУШ. Інфраструктура включає в себе навчальні корпуси з актовю, спортивною залами, бібліотекою, буфетними точками харчування, та гуртожиток. Останнім часом ЗВО активно працює над покращенням освітнього простору, підтвердженням чого є проведення ремонтних робіт та закупівля нових меблів, матраців та інших комплектуючих для кімнат у гуртожитку. Завдяки реалізації грантового проекту відкрито сучасні аудиторії з новими меблями, навчальною літературою та мультимедійним забезпеченням. Жодних зауважень щодо матеріально-технічної бази студенти під час зустрічі не висловили. Опитувань щодо задоволеності умовами не проходили.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Доступ до інфраструктурних об'єктів є безкоштовним. Учасники освітнього процесу мають можливість вільно користуватися інтернетом та Wi-Fi. Також у безперешкодному доступі бібліотечні ресурси, навчальна та навчально-методична література на факультеті. Серед позанавчальних можливостей - творчі секції та наукові гуртки.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Навчальні корпуси та гуртожитки є безпечними, їхній стан постійно підтримують, що помітно під час відеоогляду: в аудиторіях та кімнатах проведено ремонти, наявне необхідне технічне забезпечення. На рівні нормативного забезпечення в розділі II "Положення адміністративно господарської частини Луганського національного університету імені Тараса Шевченка" (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/poloj_agc_lnu_2019.pdf) зазначено про дотримання правил техніки безпеки. У ЗВО належним чином адаптувались до умов дистанційного навчання у зв'язку із необхідними карантинними обмеженнями: залучено електронний інструментарій для навчання, наповнено навчальними матеріалами освітній портал (<http://do.luguniv.edu.ua/course/index.php?categoryid=244>). При поселенні в гуртожитки теж ураховують щільність мешканців на площу кімнати задля зменшення ризиків захворювання.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка забезпечена шляхом інформування та розміщення матеріалів для здобувачів на сайті ЗВО, зокрема у розділі "Студентам" (http://luguniv.edu.ua/?page_id=1537), на сторінці факультету (http://luguniv.edu.ua/?page_id=357), на сторінках первинної профіспілкової організації (http://ppo.luguniv.edu.ua/?page_id=44) та студентської соціальної служби (http://luguniv.edu.ua/?page_id=4549), у Телеграм-каналі та Вайбер-групі, на освітньому порталі ЛНУ імені Тараса Шевченка (<http://do.luguniv.edu.ua/course/index.php?categoryid=222>). Також здобувачам допомагають едвайзери, діяльність яких регламентована Положенням про організацію діяльності студентських едвайзерів ДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка” (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/publ_info_polog_organiz_diy_studvaizer_2021.pdf).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Наразі особи з особливими освітніми потребами на ОП не навчаються, однак такі здобувачі у ЗВО є, тому створений інклюзивний простір уможливує отримання освітніх послуг. Будівлі оснащені кнопками виклику, пандусами; уже реалізовано та ще заплановано низку ремонтних робіт у санвузлах, встановлення пандусів та інших дій, спрямованих на покращення умов (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2021/12/umovy_osvity_osoby_osobl_potreby.pdf). З метою інформування здобувачів із особливими потребами на сайті є окремий розділ, у якому висвітлено питання супроводу та додаткової підтримки. Простежується послідовна та системна практика ЗВО щодо комфортного перебування таких здобувачів на різних етапах здобуття освіти: як під час вступу, так і протягом навчання, що зафіксовано у п.І.7. Правил прийому (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/12/1_rules_vstup_lnu_2021.pdf). За відсутності прикладів на ОП переконатися в практичній реалізації наявних практик можливості не було.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

У випадку виникнення конфліктної ситуації учасники освітнього процесу діятимуть, керуючись Процедурою вирішення конфліктних ситуацій, протидії булінгу, сексуальним домаганням, дискримінації, хабарництву (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/6_1_protos_zabezp_yakist_osvita_2020.pdf). Також окремий аспект висвітлено в Антикорупційній програмі (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2022/01/antikorrup_lnu_2022-2023.pdf). Із метою виявлення потенційних конфліктних ситуацій та різних проявів психологічного впливу у ЗВО проводять анонімного опитування, доступне для всіх на офіційному сайті (http://luguniv.edu.ua/?page_id=54006). Повідомлень про такі випадки не було, здобувачі проінформовані про наявність процедури, можливість звернутися до представників студентського самоврядування або адміністрації факультету. Утім за відсутності конкретних випадків має місце не зовсім чітке уявлення поведінки в таких ситуаціях.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Активне покращення умов навчання та проживання здобувачів, зокрема шляхом залучення грантових і спонсорських коштів; попри статус переміщеного ЗВО, створення повноцінних умов для реалізації ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Рекомендації щодо удосконалення: доповнити опитування аспектами щодо освітнього простору, виявлення потреб у ресурсному забезпеченні чи покращенні матеріально-технічної бази; конкретизувати здобувачам алгоритм дій із метою врегулювання різних конфліктних ситуацій.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Загалом суттєвих недоліків не виявлено, а висловлені рекомендації сприятимуть підвищенню якості ОП та її реалізації.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

У Положенні про розробку, затвердження, оновлення змісту та закриття освітніх програм, що регламентує процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми, висвітлено вимоги до структури та змісту ОП, порядку розробки та затвердження, поточного моніторингу та оновлення змісту, закриття ОП (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2021/07/polog_rozr_zatverd_g_onovl_zm_zakr_osv_prog_25.06.2021.pdf). Реалізацію зазначених правил на ОП підтверджують проведені опитування та засідання кафедри за участі здобувачів і стейкхолдерів (роботодавців). На запит ЕГ надано витяги з протоколів № 9/2 29.04.2020 р., №1/2 від 26.08.2020 р., № 2/1 від 10.09.2021 р. та інші, у яких зафіксовано пропозиції стейкхолдерів, затвердження оновленого змісту робочих програм освітніх компонентів, реалізовано процедури моніторингу та перегляду ОП. Витяг з протоколу спільного засідання кафедри української мови та кафедри української літератури № 9/2 від 29.04.2020 р. висвітлено питання про перегляд освітніх програм, зокрема й ОП «Українська мова і література», а в обговоренні брали участь і здобувачі, і роботодавці.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Представники студентського самоврядування є членами вченої ради. Також студентів запрошують на засідання кафедри (на запит ЕГ надано витяги з протоколів, у яких зафіксовано участь здобувачів). Наприклад, під час перегляду ОП у 2020 р. здобувач вищої освіти 4 курсу С. Теряєв (витяг з протоколу спільного засідання кафедри української мови та кафедри української літератури № 9/2 від 29.04.2020 р.) запропонував урахувати висловлену в опитуванні побажання студентів щодо розділення педагогічної (виробничої) практики на 2 семестри: на навчальну і виробничу в 6 і 7 семестрах відповідно. Під час зустрічі зі здобувачами та за результатами аналізу наданого витягу з протоколу засідання студдеканату ЕГ переконалася в тому, що пропозиції здобувачів беруть до уваги і щодо освітнього процесу (перегляд критеріїв оцінювання з ОК «Сучасна українська літературна мова»). Анкета для опитування здобувачів як одна з процедур моніторингу якості освіти є доступною на сайті (http://luguniv.edu.ua/?page_id=54006), а за її результатами (http://luguniv.edu.ua/Attach/public_info/monitoring/opros_vypusk_Ir_ID_2846_ukr_mova_lit_2021_2022.pdf) здобувачі вважають за необхідне активніше працювати над формуванням навичок роботи вчителя в умовах інклюзивної освіти та розглядати на заняттях нестандартні ситуації, що можуть трапитися в школі. Щодо змісту ОП є суперечливі пропозиції щодо доцільності Фізичного виховання. Загальне оцінювання якості освітнього

процесу, форм і методів навчання, прозорості оцінювання визначено студентами на рівні оцінок 4-5 у приблизно однаковій пропорції.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Надані на запит ЕГ витяги з протоколів засідань кафедри та зустріч із фокус-групою роботодавців підтверджують співпрацю факультету з очільниками закладів освіти, вчителями та фахівцями у галузі, зокрема з Л. Поповою, Н. Клименко, І. Власовою, Г.Радченко, Н. Щекатуною, Ю. Рибцевою, Н. Проказою. Наприклад, документально підтверджено (витяг із протоколу спільного засідання кафедри української мови та кафедри української літератури №2/1 від 10.09.2021) участь у засіданні кафедри вчителя української мови та літератури Старобільського ліцею № 1 І. Власової, яка надала рекомендації щодо проведення педагогічної практики. Під час перегляду ОП у 2020 р. в обговоренні на спільному засіданні кафедр брали участь заступник директора з навчально-виховної роботи, вчитель української мови і літератури, зарубіжної літератури Білолуцького закладу загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів Ю.Рибцева (засвідчила потребу фахівців на регіональному ринку праці, зокрема для роботи в умовах НУШ), директор Лиманського ліцею Н. Проказа (із пропозицією перемістити курс «Психологія» у 1–2 семестри, збільшити обсяг до 6 кредитів, що сприятиме формуванню психолого-педагогічної компетентності) тощо. Серед присутніх на зустрічі тих, хто проходив би опитування роботодавців на сайті ЗВО щодо ОП, не було, однак така можливість забезпечена.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

У ЗВО є практика продовження контактів із випускниками після завершення навчання. Так, на сайті оприлюднено Положення про асоціацію випускників (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/poloj_assots_vypuskn.pdf), а на сторінці факультету розміщено більш детальну інформацію щодо випускників та їх місць працевлаштування (http://luguniv.edu.ua/?page_id=79853). Взаємодія в межах профорієнтаційної роботи, проведення спільних заходів (конкурсів, конференцій), у межах педагогічної практики свідчать про те, що у ЗВО та безпосередньо на факультеті приділяють увагу збиранню, аналізу та врахуванню інформації щодо кар'єрного шляху випускників. Випускники активно не долучались до процедур оцінювання або обговорення ОП, однак, будучи працевлаштованими за фахом і працюючи як ЗЗСО на різних посадах, так і в інших закладах, де потрібні фахівці з української мови та літератури, вони висловили задоволеність здобутою освітою, отриманою кваліфікацією та рівнем своєї підготовки. Індивідуальні розповіді учасників фокус-групи підтвердили активність студентської наукової роботи, зацентрували на змісті окремих дисциплін, зокрема на корисності підготовки до роботи в умовах НУШ, що зараз актуалізовано на робочому місці.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

У ЗВО діє процедура оцінки якості освітньої програми та внесення змін до неї (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/1_3_prot_s_zabezp_yakist_osvita_2020.pdf). Виявити недоліки та відреагувати на них дозволяє низка заходів: проведення фідбеків за результатами вивчення освітніх компонент, про що зазначали і під час зустрічей зі здобувачами та викладачами; опитувань серед здобувачів (<https://cutt.ly/LOD7nMc>), випускників (<https://cutt.ly/JOD7Rct>) та роботодавців (<https://cutt.ly/JOD7YFR>); обговорення пропозицій стейкхолдерів (на запит ЕГ надано витяги з протоколів: від 26 серпня 2020 р. №1 (затвердження РП ОК у зв'язку з оновленням НП у 2020 р.), від 10 вересня 2021 р. №1/2 (зустріч зі стейкхолдерами до виходу на педагогічну (виробничу) практику), від 26 травня 2021 р. № 10 (за пропозицією студентів - коригування системи оцінювання з ОК "Сучасна українська літературна мова"), від 29 квітня 2020 р. №9/2 (перегляд ОП); самоаналіз ОП; внесення змін дозволяють виявляти переваги та недоліки на різних етапах реалізації ОП. На сайті ЗВО оприлюднені результати проведених опитувань (http://luguniv.edu.ua/?page_id=54006): щодо ОП критичних зауважень немає, а поточні пропозиції поступово обговорюють та враховують під час перегляду ОП. У ЗВО практикують розгляд аналітики отриманих під час опитувань результатів на засіданнях кафедри. За результатами останнього розгляду врахування побажань студентів заплановано на квітень 2022 р.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація первинна, тому такої практики немає.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

У ЗВО розроблено нормативно-правову базу, що забезпечує функціонування внутрішньої системи якості освіти, спрямованої на належне змістове наповнення та реалізацію ОП. Так, низку вимог щодо організації навчального процесу, якості викладацького складу, ресурсного забезпечення, адаптації здобувачів і моніторингу якості висвітлено у Стандартах забезпечення якості освіти в Луганському національному університеті імені Тараса Шевченка (<https://bit.ly/3FTHZLG>). Також розроблено процедури забезпечення якості освіти (http://luguniv.edu.ua/?page_id=57459), спрямовані на організацію освітнього процесу, оцінювання різних аспектів викладацької та наукової діяльності, підвищення кваліфікації НПП, інформування тощо. Централізовано керує процесами відділ управління якістю освітньої діяльності, діяльність якого визначена Положенням про відділ управління якістю освітньої діяльності ДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка” (<https://bit.ly/3JcJiYn>). Під час зустрічей в.о. керівника відділу повідомила про напрями роботи, пов'язані із забезпеченням якості ОП та їх реалізації.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Розроблені анкети, що охоплюють і здобувачів і стейкхолдерів, та індивідуальні фідбеки, проведені викладачами за наслідками вивчення освітніх компонент; - запрошення роботодавців і студентів на спільні засідання кафедри з активним обговоренням пропозицій; урахування висловлених пропозицій; реальна та дієва співпраця представників факультету і ЗЗСО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Рекомендації щодо удосконалення: інтенсифікувати взаємодію з випускниками та роботодавцями, зокрема шляхом долучення їх до опитувань на сайті ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

За сукупністю розроблені та реалізовані процедур, підтверджені практики щодо перегляду та вдосконалення ОП свідчать про сформованість культури якості у ЗВО. Загалом суттєвих недоліків не виявлено, а висловлені рекомендації сприятимуть підвищенню якості ОП та її реалізації.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У розділі “Публічна інформація” (http://luguniv.edu.ua/?page_id=3131) систематизовано основні документи, серед яких Статут ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» (<http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/statut2021.pdf>), Колективний договір ДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка” на 2020 – 2025 рр. (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/kol_dog_2020-2025.pdf), Правила внутрішнього трудового розпорядку ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/pravila_vn_rozpor_lnu_2019.pdf), Положення про дистанційну роботу та гнучкий режим робочого часу в ДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка” (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2021/06/poloj_distant_work_28.05.21.pdf) тощо. У перелічених документах визначено права та обов'язки всіх сторін освітнього процесу. Під час зустрічей інформації щодо порушення визначених правил і процедур не висловлено.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін.

На момент проведення експертизи проекту ОП на сайті не було, однак ЗВО дотримується такої практики в межах визначених процедур відповідно до п. 3.5.2. Положення про розробку, затвердження, оновлення змісту та закриття освітніх програм: “Розміщення проекту ОП на сторінці ОП на сайті університету” (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2021/07/polog_rozr_zatverdg_onovl_zm_zakr_osv_prog_25.06.2021.pdf).

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Повний текст ОП (http://luguniv.edu.ua/Attach/public_info/opp/op_014_ukr_mova_angl_mova_bac_2021.pdf), а також інформація про освітні компоненти, зокрема силабуси та робочі програми (<https://drive.google.com/drive/folders/i1IaapWpTwRMqTH1F-DO7UhVOB5JVdggp>) оприлюднені на сторінці факультету (http://luguniv.edu.ua/?page_id=357) та в розділі “Освітня діяльність” (http://luguniv.edu.ua/?page_id=68600), де розміщено ОП різних років, рецензії та НП до них.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Основна нормативно-правова база та інформація щодо ОП і її реалізації доступні на сайті для всіх зацікавлених сторін.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Рекомендації щодо удосконалення: залучати ширше коло стейкхолдерів для обговорення ОП, вчасно розміщуючи на сайті проект ОП із технічною можливістю зворотного зв'язку.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Суттєвих недоліків не виявлено, що дозволяє встановити рівень відповідності В.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Бодик Остап Петрович

Члени експертної групи

Кричун Людмила Петрівна

Браїлко Юлія Іванівна

Мандич Тамара Михайлівна